

Posudek bakalářské práce Kamily Schewczukové

Práce Kamily Schewczukové *Genderově situované vyprávění v prózách Milady Součkové* se soustředí na dva romány Milady Součkové *Amor a Psyché* a *Bel cantu*. V těchto románech studentka sledovala dva jevy, které inspirativně odkrývají to, že narace může být genderově podmíněná. Jde o tzv. free indirect discourse (jež lze s určitou dávkou skepse přirovnat v češtině k polopřímé řeči) a pozoruhodnou figuru *mis en abyme*, která bývá oblíbená tehdy, kdy je třeba z různých důvodů rušit mimetickou iluzi. Kamila Schewczuková se ve své práci rozhodla podstoupit jednak teoretické ohledání vybraných narativních postupů a jednak jejich konkrétní realizaci.

Téma a metodu si studentka rozhodně nezvolila jednoduchou. A je potřeba ocenit hned na počátku, že náročný úkol dokázala zvládnout. Nešlo, jak sama píše v úvodu své práce, jen o narativní analýzu obou románů Součkové, ale také představení některých typů queer a feministických naratologií a jejich možných impulsů pro naratologii vůbec. Studentka tak musela projít dvě cesty a následně je sblížit.

Zvolená metodologie je vysvětlena dobře, dobře zdůvodněna. Důvody jejího použití jsou vysvětleny široce a tato část práce dobře odůvodňuje, proč se vůbec o queer a feministické naratologii uvažovat. Výklad Kamily Szewczukové je samostatný a kritický. Nad rámec bakalářské práce by ale bylo nutno prohloubit určité znalosti těchto naratologických teoriích, někdy jsou představeny za použití již výkladových či spíše přehledových studií, které mohou zastřít koncepční problémy a otázky. Také se občas objeví, jak jsou vnitřně propojené, odkud třeba společně vycházejí, i když posléze mohou se dostat do protikladných pozic. Stejně je pozoruhodné, jak se samy teorie v čase mění, a to i u jediné autorky. Ale jak jsem napsala, toto je zcela nad rámec bakalářské práce – nebo by práce musela být hlavně orientována teoreticky. (V práci se objevuje pozoruhodné spojnice mezi různými feministickými a queer přístupy, které vlastně všechny nějak odkazují na Bachtinovy teorie románu). Studentka si zvolila vlastně cestu komplikovanější, neboť se vážně a poctivě pokusila využít impulsy svého teoretického rozvažování.

Narativní prostředky, jak je dobře a pečlivě představila v teoretické práci Kamila Schewczuková, Miladě Součkové umožnily rozehrát vyprávěčské hry, humor a intelektuální ironii. Kamile Szewczukové se díky nástrojům, které se podrobně osvojila, daří výstižně, s vtipem na „bitevním poli“ románu nalézat způsoby, jak se k Součkové přiblížit. („Bitevní pole“ tak některé naratoložky označují ty romány, v nichž se odehrávají subversivní vyprávěčské boje mezi různými pozicemi, kde hlavně revoluční autorský hlas musí nalézt nějaký masku, která by umožnila čitelnost i u konzervativních diváků, což je do jisté míry i případ románů Milady Součkové). Autorčiny analýzy próz Milady Součkové jsou inteligentní a komplexní a životné. Někdy příště by bylo zajímavé sledovat ještě více jeden z paradoxů psaní Milady Součkové. Hlas mužského vyprávěče - avantgardního umělce, z něhož si Součková v *Bel cantu* lidově řečeno utahuje.

Práce je dobře strukturována, je promyšlená a funkční. Formální nedostatky neobsahuje.

Jak jsme už řekla, studentka je dobře obeznámena s odbornou literaturou, dokáže ji kriticky zhodnotit, pracuje s ní i formálně správně. Opírá se především o Susan Lanser, kterou doplňují další teoretické práce Kathy Mezei, Mieke Bal, Shlomith Rimmon Kenan a další. Orientuje se také v české teoretické i literárně historické odborné literatuře k tématu.

Celkově Kamila Schewczuková prokázala své dobré analytické, kritické a interpretační schopnosti, vůli seznámit se širokým spektrem názorů, nezůstala jen u povrchové aplikace jedné teorie. V komplikované látce se neztratila, a v tomto, pokud mohu v letošním roce využít sportovní metaforu, rozběhu zvítězila.

Práci hodnotím jako výbornou.

Libuše Heczková